

Tekkabaara

Jamana

SNV

Cikela ceman na musoman kunnafoni aben

a be bo kalo o kalo

Jamana baarada la BP. 2043 Bamako (Mali)

Bolodonfε ye adamadenya sinsin-wale ye kɔɔrimasa ni jømasa bee ka foro kɔnɔ

pe 4 ni 5m.

Dontigélikan

Djne waati bee nà lakow don. Ka sərə san dəw sanjiko geleya be məgəw hdkili jnagami djne fan bee fe, san dəw ta be məgəw ja wuli fo ku dənko ban ka da sanji binta hake danmatemeko kan o cogo de la, zuluyekalo temenen, sanji ye waati naani de ke binni kɔtigebali la Tumutu, Mali kənɔyan. Aw yó kalan Jekabara temenen kənɔ. O kasaara barika bonyara sibonw ma kosebe, nka. Ala barika

San 2010 sami je taabolo kələlow

la, a ma ke adamaden nintjeko ye ! Zuluyekalo kuncewaati ka don uti kalo damine na, sanji ye ti peniba ke Burukina Faso ni Sera Lewoni ani Nizeri jamana kənɔ kosebe, fo ka se Cadi jamana ma, Afriki kənɔ yan. O waati kelen na, sanjiko geleya cunna Pakisitan jamana fana kan, Azi gun kənɔ, ka məgə keme caman nin tijé, ani ka məgə ba yirika ja u sen kan sigiyorontanya kan-

ma. Ala kelenpe de be se a ka kow sigi jøgon kəcogo la ! Ka ji kasaaraw to jamana dəw kənɔ, dugumine tasuma boyəron-tan jahadi tun be irisi jamana dugu bə kənɔ, min sisi juguw kasaara sera fo Məsukaw ma, nō ye Irisi jamana fagaba ye. Ala kán juman də a ko la, ka masoro, i tā dən ko dijé ye jamana kelen ye fo ni jamana bee lasoro yanga dara dijé kun na !

Tumani Yalam Sidibe

Kɔɔri ni kaba ani fini bee be se ka ke jøgɔnmafalen cikefenw ye cikelaw bolo

pe 3 ni 4nan

Mali jamana ye san 50 sɔrɔ

Dumuni
damatemekε b'an
farikolo kasaara !

pe 7 ni 10nan

Nin kera san in
kalo la

pe 7 nan

kɔkankuru
donnen nafa

pe 10 ni 11nan

"Kalan be məgə son hakili la, nka kunnafoni be məgə bə kunpan na" Yero Ulen Sidibe

Setanburukalo ye hakili jagabø kalo ye

Hamidu Konate

An bø waati min na sisani, cikela bøe be taasi waati de la ka jøsin u ka foro kønøfenw ma. Minnu ye samijøe kunben ni cesiri ye, olu be nisøndiya kan n'u ka senefenw wulicogo numan lajeli ye, u be sewa yelenin k'u yere ma min senfe, kà fø u yere kønø ko : « Aa ! Ne jøna n yere ma døre ! E kà laje ne ye sørøba

min ke nin ye ! Nka, døw fana bøe yen minnu ka foro yecogo b'u nisøngoya, k'u bila yerejalaki la ni nin kan ye : « i kà døn, ne yà ke n yere la koyi ! Mun na ne yà to samijøe ka n ta n bolo ma tan ? » Djiné kønø, baarakela bøe nà ka sewa jøbila waati don. Djiné kønø, banyereye bøe fana nà ka yerelagsi waati don. Ni dugukolo tå labaarabaga ñana si sønballi to jinifen berebere sørøko numan na, a køni te ko were jøsin a labaara fugari tigilamøgø ma faadenw ni badenw jøkørø yerejalaki nimisa kø døre ! Køri sanuje lahala bøe døn a jinibaga jønjøn de fe. Suman dunkafa bøe sabati a jinibaga jønjøn de ka du kønø. Ku ni bananku ni kumafen tøw bøe b'u jinibaga sebema de jufa fa warila, ani k'u ka ka dukønø møgøw bøe yørø majanya køngø la. Hali nakøfenw ko de ko : « Anw bøe yan møgø de jø min bø farikolo lasøgen anw kan !

Hamidu Konate

Nin kera san in kalo in na

San 1963 setanburukalo tile 3 duguse jøra ni marafakanw ye Buremu dugu kønø, kabø burudame møgø murutilenw yørø ka jøsin Mali sørødasiw ma. O møgø murutilenw ka kojømøgøya tun bøe kumandan « Aladøn » bolo. O de kera kejøkafekelø folø jujøn ye Mali kønø.

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisønekøne

Ko bøe kun ye adamadenya keko numan de ye. Ni Ala bøe fan bøe, arijana neøma te ban møgøw kabønso sigida kønø, jahanama funteni ja fana te ban møgøw ka jøgøn janfa sigida kønø !

Tumani Yalam Sidibe

Min b'a diya sabagaw la...

Jeli Bazumanaba Sisoko
Ka dønkili-tariku dø kan
don :

« A diyara sabagaw la
Ni jønamaw ye ! »
Mun dun tun kera
O dønkili dadon
Min tun be cekørøba taasi ?
Fo nà kera yeremahørønya
Na taabolo ye ke
« An yere bøna jøgøn tørø
Min kønø

Yerebønøngøn na kadara
kønø ! »

O ye mønø ye
Min te don sabagaw la,
Nka bø balobagaw de kun
kan !

Ku masøro
Maa fanba tun bø miiri
Ko yeremahørønya ye lafiya ye
Min bø ye kane kan baara kø !
Nka bi,

An bøe bø døn ko
Dakasunøgø banbali
tøn ni ko were ye nimisa kø !

Tumani Yalam Sidibe

Kœri ni kaba ani fini bœ se ka ke jœgœnmafalen cikœfenw ye cikelaw bolo

Kœrisene kera sababu ye ka cikela caman ka adamadenya taajesira jœnjœn bœ.

Hali ni kœri tœ balo dunta ye,

ratege la jœgœn fœ wa ? Ne ka faamuya la, o ka ca. An ka misali ta nin yœrœ in na kabasene ni finisene kan.

Kœri foro cikeko juman nafolo fanba fana be jœsin suman (kaba; jœ; fini...) songœbœ de ma.

nafolo telin sœrœ senefen dœn, min sannifeere nafolo bœ senebaga ke ka balo sumanw san, ani ka sœrœ kœ ka du musaka nafolo tœ bila kerefe. O kosœn, an bœ fo ko kœrisene kera sababu ye ka dunkafa fœlœ de sabati a senebaga jœnjœn bara, ka masœrœ, nœ feere nafolo ye jœba sanwari ye, ani tiga ni adamaden daladunfen tœw bœ, a foromajan fana yœ jœ ni kaba ani tiga tœnihake caman sœrœforo ye san kœnœ, kœ sœrœ cikela ma kœgœdaba ke tubabunœgœko geleyaw la ! O bœ jira ko kœriforo ladonbaga jœna dœ ye jœjigine falen tigi ye balo bœ labœ min kœnœ san kuntalla kuru kœnœ kœ bila gadonmusow ka bolo kan ! Yali kœri kœfe, senefen were bœ yen min bœ se ka nœfa in bœjœnko ke cikela ka ga kœnœ nafolo ni dunkafako bœ si-

I nœ fœkœri, kaba ni fini fana ye san kœnœ senekœ kelen ye, hali ni nakœforotigi dœw bœ kabasene manfila san kœnœ ka dœ nafa kan.

Kaba ni fini ye balo sumanw ye fœlœ ka kœnœ nafolo sœrœ jœ ! O kosœn, kaba jigine ni finijigine bœ ye dutigi kolo girin caman ka du kœnœ san balo tata jœsigi kanma a ka du kœnœmœgœw tœgœ la. Nka kaba ni fini ye cikela bolo nafolomugu sœrœ senefenw ye fana. San o san, duguba-kœnœmœgœw de bœ togodabakamœgœw ka kaba kœne mobiliw kunben an'u ka finikise mobiliw u yœre nagakœrœ jagonin kanma. O kosœn, dugubaw kœnœ, bœlœn seleke bœ kelen bœ kaba kœne jenikafeere musow ni joka-feere-musow ye. Awa, o bœs bœ ka nafolo sœrœtœ sœrœdere !

Kœri ni kaba ani fini

Ninnu ye senefenw ye minnu cikœko juman ka kan ka sabati Mali duguw bœs kœnœ, fo nœ yœ sœrœ yœrœ minnu dugukolo tœ jœ. Dunkafa ka jœsœrœ ka go u kœcogo min kabasene ni finisene kœ, nafolomugu yœrœ nin kelen sœrœfen fana tœ bœ o cogo la an ka togodalamœgœw bolo !

Yali kœrisene bœ se ka jœ sœrœ kœrisene yiriwabaaradaw kœ wa ?

Fo ka se bi ma, nœ ko Mali kœnœ ko kœrisene taabolo, i ko de ko CMDT ni Otuwale berema senefenw. Kœrisene kœlesi lakœliden faamuyalenw bœ sœnœ yiriwa cakeda fila de kœnœ ka jœsin kœrisenenaw ma. Awa o cikœdaw de bœ kœrisi ni kœrisene nafafenw (pœsoniw ni mœgœw) lase kœrisenenaw ma. O bœs kekun ye kœri sannifeereko min ye, cakeda were tœ latige Mali kœnœ yan CMDT ni Otuwale kœ. O cikœdaw de dun ka kenyereye ka bolokanbila waleyali taabolow de dun bœ senna sisan.

* Kœriseneduguw ni jœgœn ce sirabœw nœ siralabenw te kœ jœma belen.

* Baaradegekalansow (numuya ; masœnya ; galadonw...) fanba datugunna.

* Musow ka bagan pasan latulœ ka feere porozew te sen na belen.

* Sigidaw kœnœ bagan dœgœtœrœw ani adamadendœgœtœrœ minnu ka sœrœ tun bœ bœ kœrisene baaradaw kun, o fanba tununa.

* Duguw kœnœ adamadenw ka nafasiraw, i nœ fo « jœgengazi-kurandi » porozœ min tun bœ Sirake-

A tœ bœ jœ 4 nan kan

je 3 nan to

len, ko sababu ke CMDT ka wulikajye, o kolo girinw bee donna ngalamna.

An ka dən ko bi bə in na, kɔrisenete se ne si ma ka bə kari la kan tenen sɔrɔ CMDT ni Ətuwale kɔfɛ Mali kɔnɔ.

O bə ne bila ka n hakilina fɔ Jekabaara bəko temenen də kɔnɔko kan no bə tali ke Tumani Yalām Sidiibe ka nininkali-jaabi də kan. Apekamu peresidanba Bakari Togola ko ko : « Hali ni CMDT feerela, cikelaw ka foro te feere ! » Neyo faamu cogo min nd, o ye nin ye : « Ni CMDT (ani Ətuwale) kɔni feerela, kɔrisene bə fɔ cikelaw ka foro caman ma ko kan ben don jan !

Min be faamu ka da o kan Bakari Togola ka kɔrəfɔ kun kan, o ye nin ye : A ka gelen a ka fo, nka tijə don ko cikelaw ka nafolo sɔrɔ senefen dan te kɔri ye. O ba to, hali ni CMDT ni Ətuwale feerela, cikelaw jana bə ka nafolo sɔrɔta sɔrɔ a ka dunkafa sərəko puman kan a ka foro kɔnɔ ! Kaba bə yen ; fini bə . O be ka nafolomugu lədon u vaati bə, ka fara u ka san

kurunkuru dunkafa sabatili kan du kɔnɔ.

Nkɔ ni taa o taa, hali bi Mali kɔrisene taabolo be Mali jamana taya la. Awa, kɔri sannifeere be boloda a ne'ma CMDT kɔnɔ ani Ətuwale kɔnɔ, a ka kan bi Mali kɔrisenew bə ka kufi kɔrəfɔ lankolon dabila, ka don selen de kow ne'nbə, ka sini to Ala bolo ! An kɔni ka barika don kabasəna ni finisene na kɔrisene senkɔrɔ.

Jekabaara bəko də delika ka kuma nakɔsenet kəko puman nafa kan senkelaw bolo.

Kungojiriw nafasiraw fana bə yen minnu kelen kelen sangawaati be : si ; benben ; səmə ; nzaban ; nəresun ; minkən . Sisun yere ye jiri nafafilabə ye. Simə be dun awa a kolo fana bə labaara ka ke situlu ye. O be togodalamuso galabutigiyw bolo donko puman ke tɔnɔ sɔrɔ baara la san o san.

Kɔrisene kɔnɔ geleyaw be se ka kunben

An be don min na i ko bi, hali nə danna Mali jamankuntigi Amadu Tumani Ture ka fotaw ma ka taa Mali senkelaw kanu na, ani Mali

cikelaw ka soba ne'maaw ka wuli-kajye kolo girinw ka taa Mali kɔnɔ kɔrisene ka sabati lajini ma, məgə be se kə fɔ kɔriko la ko : « Saha ! » Tijə don, kɔrisene be geleya kɔnɔ bi Mali kɔnɔ, nka a ka tosennə ye ne'maaw bee ani kɔrisenew bə feko ye. O ye jigisigiko ye min bən ka maakərəw ka tijə kɔrɔ in kolo girinya bi. Uko : « Minen də da be jengə, nka kɔnəfen te bən. Nə be məgə ja sigilen bolokərɔ min bə da lakuru kojuman ni timinandiya ye, məgə minnəgotə bə kan nasumaya ji sɔrɔ a kɔnɔ ! » O bə jira ko hali ni siga ka dəcə bəe la ko kɔrisene bənə ka daraja kɔrɔ sɔrɔ Mali kɔnɔ belen, Mali kɔnɔ kɔrisene ka tosennako kɔni latiqəlen be ka ban, ka da Mali ne'maaw ka fotaw kan, ani kɔrisene yere doncogo kɔrisenew ka dijenatige jogo la CMDT maradaw bəe kɔnɔ ani Ətuwale maradaw bəe kɔnɔ.

N be karaməgə Yusufu Jime Sidiibe fo, ale min ye waati ke Kucala CMDT cikemara kalanfaya la. A ka baara taabolo ne na, ka ne ni kɔrisenena caman were nafa !

**Benba Umaru Fonba
ka bə Kucala**

Bolodonnfe ye adamadenya sinsinwale ye kɔrimasa ni ne'masaw bəe ka forow kɔnɔ !

Mali kɔnɔ yan, cikelaw kera ne'gən jigi ni ne'gən je'ne'gənw ye waati bə. Awa, o adamadenya te dan ne'gən makone danma ma duguw kɔnɔ, a be mo'nen bə fo ka don forow kɔnɔ. O misali də ye bolodonnfe ye. A ka gelen cikelaw də tun ka temə a cikelaw ne'gən də la o ka foro kɔnɔ, kɔ birilen to ni daba ye səne na, ka sərə a fana mə ka sira ləkuru

waatinin kɔnɔ, ka daba ta k'i biri o fe. O birinfə de senfə, adamadenya foli wə ku ni ne'gən ce, ani taayərə ma'jininkaw, fo ka se soməgə lahala ma'jinikaw ma.

An ka maakərəw tun bə kewale de wele ko : « bolodonnfe ». O senfə yere, cikelaw tun be baro ke ne'gən ka forow lahala kan, ani ka kuma ne'gən

ye senefenw cikəko puman kada-ra kɔnɔ. Məgə caman ka ne'ma-saya sababu tun be sɔrɔ yen, barisa je'ne'gənya sira tun be bə a ne'ma cikelaw ni ne'gən ce « kɔnənanje ya baro sigili ne'gən bilasisraliko puman kan ». O kɔfen saramia ləkolon te !

Bolodonnfe bəlen kə yen, cikelaw ka demədon ne'gənma

A tə be je 5 nan kan

Je 4 nan tə

waleya jogoba tun ye foro-kurabō kēnēw kēnē na dēmedon jēgōnma ye. A fōra cikelaw fe jēgōn ye o kēnē de kan ko : « Dap-jēgōnna waati ye kelen ye, nō ye tin-don-jēgōn-na waati ye forow kēnē ; duguw kēnē ; kungodaw kēnē. Nka, tige-jēgōn-na bē sōrō adamadenya mako-bō-jēgōn na taasibaliya sira bē fe ! »

Bolodonfe tun ye furusira minefen dō ye

Bamananna sigirodiya waleyakoba ye furu ye sigida cemaw nā musomaw ce, furu kada kēnē. Nka, bamananna, ko bē sini lahala juman be sifile a kunkan wale fōlōw kecogo fe bi. O kosōn, ni furusirataamanaw bōra maakorōba cikelakulu kan u ka sira fe, u tun tē teme je si ma ka sōrō u m'u basigi dēenin foro o kēnē, k'u bolo don a kēnē cikelaw fe, ka sōrō ka masala u fe. O masala de senfe, a ka cā la furusirataamaanaw tun be kunnafoni jēnjēnw sōrō u ka furumuso jinita kan, a somēgōw kan, a bōdu ka ladamu kecogo kan.

Ni bolodonfe tun ye foro kēnē maajnumanya taabolo ye, felēbōw fana tun yān ka sigidaw kēnē adamadenya sinsinfen ye kungodaw kēnē, donsoya si-ratege la. Felēkene tasuma nā tasuma sisi mujunbagaw tun ye dōnsow ye wula kēnē sogow nōfē, nka sigida kēnē cemisen fanyērla bē fana ka mujunfenw tun don dōnsow ka sogo fagalenw donini dakun na

wula ni so ce. An kana kōrōlenw bē ke tigenafenw ye, barisa an ka maaya baju bā caman kēnē !

Kōrisene taabolo bē cogo di ?

Mēgō bē se kā fō ko kōrisene taabolo baara bē ye dēmedonjēgōnma nasira ye kōrisenedagaw kēnē. Kā ta kōriforo kēnē cikelaw ka dēmē don jēgōnma na, ka se kōribō baaraw ma, ani kōri bēlen laseli dugu kēnē a lasagonyōrō la, fo ka na se kōri sannifeere baaraw ma duguw kōrisuguw kēnē, o bē ye bolondonfe waleyasiraw ye cikelaw ni jēgōn ce.

Kolōsili :

A ka kan nin yōrō in na, n ka danfara ke wale fila ni jēgōn ce yan : bolodonfe ; dugukōnōmōgōw ka kōrisugu-kēnēbaara sarataw, ani ga kelen kōnōmōgōw ka baarakē jēgōnfe.

O bē bē kōri kun kan, ka sōrō u latige tē kelen ye :

* **Bolondonfe** : kōriseneduguw bē kōrisenenaw be mōgōya dēmē don jēgōn ma kōrisugu kēnēbaara nasira bē la walasa ka sannifeere keko juman waleywaati telin kēnē. O bā to bē bī ka kōrihake bērebēre dēn joona, nō y'i ka kōriwari sōrōta lahala ye.

* **Dugukōnōmōgōw ka kōrisugu kēnēbaara sarataw** : O ye sugu garadijēko ye, ani sannifeere kebagaw kōnōmōgōw, ani baara misēn wērew kebagaw dugu kōnenabōlaw bē ben a kan ka mōgōw bila minnu na baara-sarako kanma.

* **Ga kelen kēnēbaarakē jēgōn**

ənfē : O ye ladalako ye min be gadew bē ka tigiya jira ga ka nafafen kun na. Sakoko ni sakobaliyako tō ye. Ga kēnē baara ye gadew bē ka cēsiriko ye, gatigi nōfē ani ga yere ka here nasira kanma.

Nin ko fōlen bē de ye kōrisene galabu don cikelaw la kōrisenedagaw kēnē. Nān yān kun dā kōri wurusi iziniw kan, an bē tā sōrō ko kōriseneyōrōw denmisēn de caman bē baara sarala kōlu kēnē. O bī to kōrisenena bololankolonbē bē goya kōriko la. N'i mā sōrō fan dō fe, i bē tā sōrō fan were fe, walima bā sōrō fan bē fe yere !

Kōrisene bilama kēcogo donna an bara Kolokani yan, a man men fōlō. Nkā yā sōrō anw Kolo-kanikaw bē nafolo-jini-jagofen sannifeere taabolo bē sidēn, ka masōrō san o san tiga sannifeere suguw tun bē sigi an ka duguw kēnē « OACV » fe.

A ka kan Mali kōrisenenaw bē kā dēn ko fīneba bē kōro kundayōrō be yen !

Mali kōriibaara taabolo bē gleya-latemesen kan bi. Nka, kā ye ko kōriforow fana bōko juman ma dabila kōrisenenaw fe, o bē mēgō hakili sigikun bē kōrisene ka tosennako la Mali kēnē. Anw benbaw ka fōkan kōro don : « Ko o ko nōrō be sen-na, danmantan o ma silatunu, a tē bē mēgō hakilima si k'i yere bila o ntanya waati sawura la ! Ni wale min be don min, o kelenpe de ye tīne yē o don ! »

Mamutu Kulibali
ka bō Misira, Kolokani

A tō bē je 8nan kan

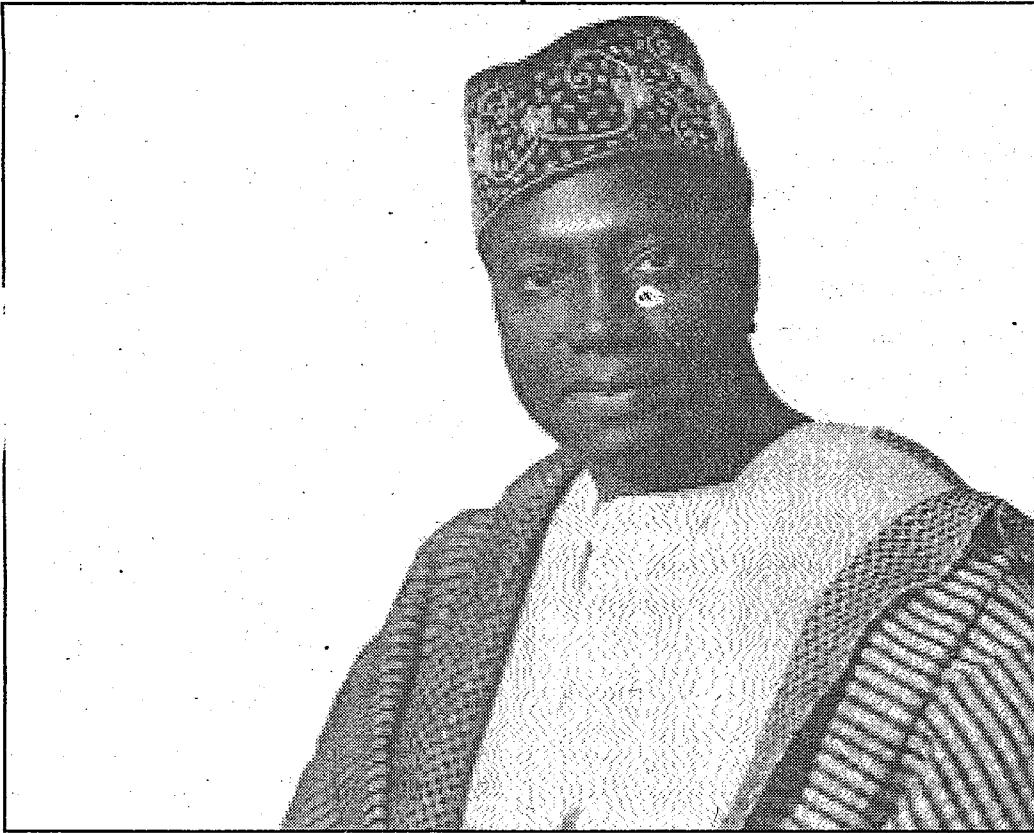
Mali jamana ye san 50 soro

Nin kalo in tile 22 don fajirida fe, Madenw bee be wuli Mali fan bee fe ni san bi duuru yeremahoronya ninnasaha ye. An ka jamana jemaaw k'o de ma ko : « Senkanteneri ».

Nin don in na, « Maliden » lakika bee de be jenaje in sawura kan fo k'u n'u denwani u modenw kafolen to du kono baronin kene kan. U ba fo u denw n'u modenw ye ko : « Aw ka don, san 1960 setanburukalo tile 22 ni jinan san (2010) setanburukalo tile 22 ce, ko caman kera faso Maliko in na dore ! Janjotigi caman nin kene karabara a ko senfe ; dow

awa baarabaw kera ka baarabaw dafa yeredi kadara kono fasoko la, ka da kan, na bora Marakala bazi pon (sen) na, an marabaga nansaraw tun ma jetaa baara si waleya an barayan ! »

Mali ka yeremahoronya san 50 nan jenaje ye Mali « ceba folo » kunnawulidon ye monebonyerela neema kono a ka kaburu (sele) kono, Hamudalayi seledo la, Bamako. O ye Mali peresidan folo ko ye, Modibo Keyita, Daba Keyita ni Hatuma Kamara denke. Ale na jenogonw de ye nansaraw ka benbenben lako jugu bae kun, k'u karaba k'u bolo bo an ka faso Mali kan na, ka ka yeremahoronya sabati. Awa, hali na ka fanga

Kabi san 1960 setanburukalo tile 22 Maliden, kerayeremahoronya kono peresidan Modibo Keyita ko.

y'u ka dijenatige waati to jaasi fasoko jani kasobon jugu kono ;

waati ma teme san seegin (8) kan, peresidan Modibo Keyita kera

A to be ne 12 nan kan

U ko...

Furumuso sabatilen be tan saba in de do la kelen soro furuso kono, walima a saba bee yere : cateno ; dentone ; Ala ka sara juman furuso kono mujun koson !

Adama Kanute Arajo « Kledu » animateri do

Sunkalo tile 29 walima a tile 30 tilekungo la, Ala kanma, o neemantan te ! Nka, ka sunkalo jogo matarafu i yere la min bi ni adamadenw cesira sabatiko juman ke san kuru kono, o de ye silameya daraja sannayelen ye !

Mamutu Trawele Madarasakaramago, Bamako

Dine kono, ko bee ye geleyako ye. Ce naloma min be dese a ka geleyakow wageyamine koro, o de be adamadenya nalomaya balo jugu ke, barisa a yere kufayoro be caya, fa be a lase kunkotigi werew ma minnu ba bilasira ni komayelema-mogoya-yele ye !

Karunga Buware Koerisenena ka bo Kucala

Furu juman ni furu jugu, nin bee ye furumuso jogo de ko ye ana lamcogo a somogow fe. Furumuso jogo juman te dese ko la, hali buranmuso korbba jogo jugu ka nesin a ma. Fen o fen be kan dumon to a yere da, ka gosilibusan soro a yere kan, o dan ye dunun ye !

Nabintu Fofana Ka bo Majanbugu kin na Bamako

« Misanya » man di dine fen si ka sigida kono, nka dutigike walima dutigimuso de ka misanya ye ko jugu lakika ye ka nesin du ni dudenw ma.

An ka fara misanya walew ma an ka sigi kono. O de ba to an be sigiradiya nogen bolo !

Alimami Ba Tarikubola ka bo Segu Tumani Yalam Sidibe

Dumuni damatameke b'an farikolo kasaara !

An be dugawudonke ka jésin Mohamédiine tigilamögow ma sunkalo latemeko juman kanma u fe. Sunkalo ye silameya diine josen sabanan de ye limaniya seereya ni tile kono seli farida duuru matara-

minmi ni negelafan to yekatoyen, o te kötige ka ken to an nugu kan dere. O yere bän dusukun nän bijen, anän kunankunan senuya ka bo u tööfénw ma !

Dögötöröw ka fo la, hali ni sun-

man kan ka kunce je si ma waatin kelen girin-ka-da-dumini-kan kan. A kafisa an kän ka sun tige ni ji ni jimafen döön minni ye, kän kan lahine. An be soro ka fitiriseli ke, ka soro kän jésin dumuni ma, kän dün an sako la, barisa o ba soro an nogo dayelenna.

Selinciinin ye sunkalo yeredim bokalo ye !

Sunkalo be kunce selinciinin don kan. O kanma, sunkalo tile 28 su kän duguseje kän tile 29 ye, anä tile 29 su kän duguseje kän tile 30 ye, silameya be bo fitiridafé, Mali fan bee bələnw kono ka kalo jini, no ye selikalo ye. O bai jira ko kabi seyidina (ciden) Mohamédi tile la fo bi, awa, fo kättaa dijé ban, sunkalo be dafa tile 30 la, walima ka dëse tile 30 la ka kunce tile 29 sun don.

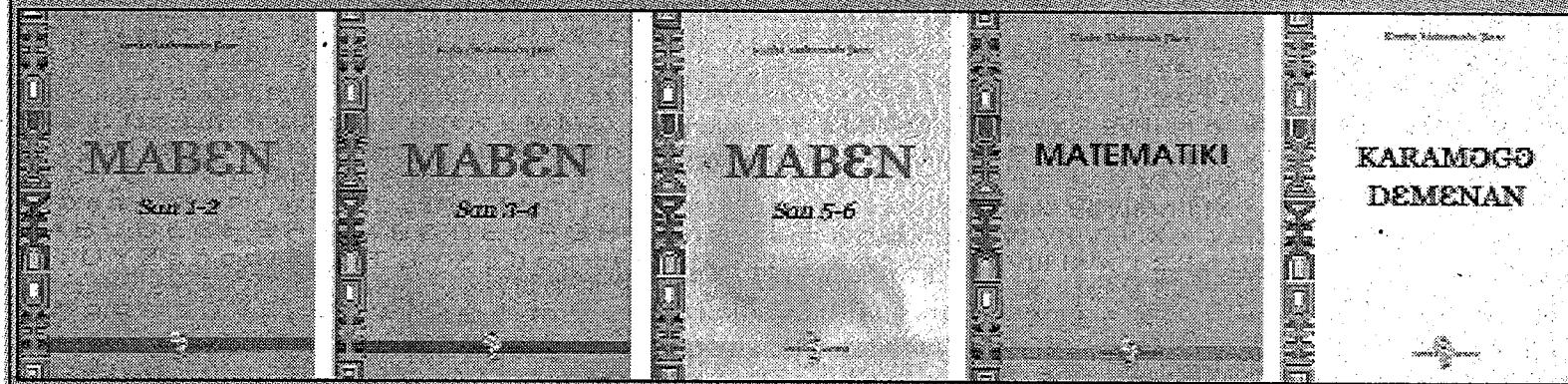
Selinciinin don ye tile kono dumuni yamaruyadon ye min be ga kənəmusow bee bila suman na nafen anä nakanfen saramaw tobili la, ka ben gatigi seko danmajira ma. Tobilibaw be ke nagakərə dumuni ni

A to be je 10nan kan

Kalan sinsingafew be fasokanw na Jamana baarada la

Kalan sabatifen ye kalanden jolenw ka gafew ye, kalansow kofe. Ni wacti be kalanniye ni jatekalan na, kalan sorolen daamtu dabau beduu soroje ye adamadenyu tuabolo gafew ye. O caman be Jamana baarada gafe feereyörə la. «Oroman», nakobaara pedengafe, koralenkow pini kā dən gafew. O dəw file ninnu ye : Karamago demenan, Maban 1, 2,

N'aw mako b'u la, aw b'aw sen fa ka jamana baarada segere ani jamana ka sebenfeereyörə tow Bamako ani Mali mari werew kona.

Koɔrisene ka jetaako la, Turiki jamana bəna musaka don Mali kōnɔ

« API-Mali », nō ye cakədaw dayəlenni yamaruyadi səriwusida ye Mali kōnɔ, o ye Turuki jamana izinitigiw ka jekulu də bisimila arabadon, san 2010 zuluyekalo tile 28. O jekulu tun nana walasa ka donyorə-sərɔ Mali kōnɔ koɔri sərɔko nā nafa sərɔdaw la. O de kanma, Turuki jamana izinitigiw ka jekulu ni Mali iziniko cakəda məgəw ye jəgɔn laje jəgɔnkunnafoni kene kan, Mali iziniko minisiriso la. Turukikaw ka delegasɔn jekun tun bə Husseyini Basaran bolo, nō ye Turuki jamana təgɔlakow jenabəbaga ye Mali kōnɔ. Izinitigiba saba de tun bə delegasɔn kōnɔ, minnu ka izini taabolo ye koɔribaaṛa ye. Turuki dunanba ninnu bisimilali kene kan,

Mali iziniko minisiriso sekereteri zeneralı ye jefoli ke Mali kōnɔ koɔri lahala kan. Ale ka fɔ la, Malidən məgo milijon saba de ka dijnenatige dulonnen don koɔri la, nka, Mali jamana yere ka tənəbəda ka dəgən koɔri la, ka dà kan Mali kōnɔ koɔri sərɔta hake 90 % bəe de bə labo koɔkanfeere kanma. Minisiri təgɔ la, sekereteri zeneralı ye foli lase Turukikaw ma, ka dà kan u ye Mali jamana sugandi u ka baara jəgɔnya kanma. A ka fɔ la, Turukikaw nakun bə don Mali jamana ka jetaafeerew kadara kōnɔ. A ko ka bā kanu fen ka bə Turukikaw ni Mali jamana ka jənəgɔnya in na, min nafaba bə se fan fila bəe ma koɔriko ka dondala lakika siratege la. Turu-

ki koɔkanfinifeerelaw ka tənba peresidan ka fɔ la, nō ye Turuki sabradilan izini « ULTRA » jemaa fana ye, Əzukan Karasa, olu ka taa-ma in kun ye de kā jini kā də koɔri sərɔko bə di Mali kōnɔ, nō ye koɔrimugu ye. A ka fɔ la, olu bā jini k' u jəyɔrə fa koɔri bayelema baaradaw waleyali, ni sojominenko sabatili, ani sodjurulakoyangali de la Mali kōnɔ. Je jəgɔn Karasa ko ko koɔrimuguko bə jədaba la ale bolo, ka masərɔa ka dənta sabatilen bə kan. A ko ka bə se kə ke ale bəna sabara jukɔrɔ masiridilan izini də dayelen Mali kōnɔ.

Denis Kone « Les Echos »
boko 3519 Bayelemabaga :
Tumani Yalam Sidibe

San 2010 ni san 2011 baarasan Koɔri səgɔn bəna bin wa ?

Waati temenen an kɔrɔ, koɔrisene tun kera jamana ka sərɔda ye. Ka kəjɛ ni nin san tan laban in geleyaw ye, o kera sababu ye ka na ni yelema caman ye goferenama ni senekelaw fanfe. Nin baarasan nata in na, geleyaba bə koɔri sərɔta jəsigilen sərɔli la. Mun na ?

San 1990 damine la, koɔri tun ye senefenw la caman ye Mali kōnɔ min bə bə kəkan, kəmə-kəmə sara la, 50 (50 %) de tun bə bə kəkan san kōnɔ.

Koɔrisenemara dəw la, senekelaw ka jənamaya tun y'a damine ka yelema feere kelen kɔ. O yelema tun bə dən səw ni bolifénw na. Bilisow ye sira di təlisow ma, negesow bilala kerefe kā ke motow ye. O temenen kɔ, CMDT tun bə yiriwalibaaṛa caman ke sigidaw kōnɔ.

Geleyaw kumbərɔ san 1999/2000 O baarasan na, koɔri səgɔn dakabana binna dijne koɔrisuguba la. A tun bə san senekelaw bolo kilo l'sefawari dərɔmə 40, koɔrikoloma, a bəra o la ka na sefawari dərɔmə 30 la.

Jatemine la, kəmə-kəmə sara la, dərɔmə 5 (25 %) bəra o la.

Baarasan min dara o kan, koɔrisenelaw fanba murutira koɔrisene

ma. O kera sababu ye ka CMDT bin ni teliya.

Ku ta san 2000 la, fo ka na se san 2009 ma, CMDT baarakelaw n'u ka welewelemedali nā ta bəe ka jəsin koɔrisene ma, koɔri sərɔta hake dəgɔyara.

Koɔri səgɔn binni dama te fen in ye də !

San 10 in kōnɔ, san o san senekelaw tege te da u ka koɔriwari kanjoona. Ani wariw dili fana bildili duguyiriatɔnw (AV) ka bolo kan, o jəyɔrə fana bā la.

San 2010/2011 baarasan təna ke maaw sago ye

CMDT jemaaaba ni APCAM peresidan ka kuma bā jira ko san 2010/2011 baarasan sərɔ təna hake jateminel bə.

Ka kəjɛ ni kunnafoniw ye, koɔriseneyɔrɔbawla, senekelaw ye də bə u ka koɔriforo senetaw hake la, salon taw kɔrɔ.

Kucala senekela də min təgɔ ko Yakuba Kulibali, telefɔnni lakuma senfe, fale y'a jira ko salon ale ye koɔriforo tari 3 sane. Jlinan, ne yere tun ta fe kā sene, n ka ne danna tari 1 ma,

sabu salon ne mago bəe sara kā sabu ke warintanya ye. Yakuba Kulibali ka fɔ la, ni CMDT ni goferenama ma feere ke ka senekelaw ka wariw di a waati bennen la, a men o men koɔrisene na dabila a seneyɔrɔba dəw la. CMDT baarakela də ka fɔ la min ya təgɔ to gundo la. Kucala sərekili la, koɔri senetaw hake dəgɔyara. Kā sərɔ Kucala ye koɔrisenemaraw la belebele də ye. Ni an ye kow taabolo laje, an ka kan ka sigi ni jinan san 2010/2011 baarasan koɔri sərɔta hake jiginni ye.

Nan ye koɔrisene laje, a nā ta geleya bəe, a jəyɔrə ka bon an ka sərɔko ta fan fe. Ka dà kan, senefen təw caman sərɔli sirilen bə koɔrisene la.

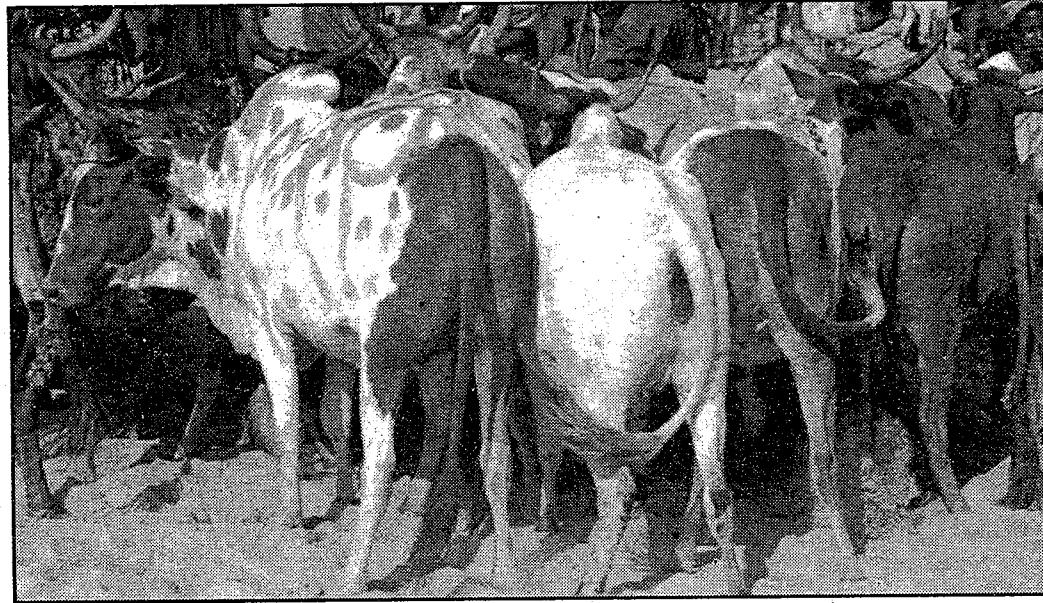
O kɔfə, koɔrikolo bə bayelema ka ke bagandumumi ni tulu ye. O hukum kōnɔ, geleya min bə koɔriko la bi, o te a senebaaw to u cogo la.

An ye nin kunnafoni bə « Nouvel Horizon »
Kunnafonisəben kōnɔ, a boko 3817 nan arabadon utikalo tile 4, san 2010.
Mamtu Jalo ka sebenni don. A bayelemabaga bamanankan na : Yusufu F. Fane

Sogo dunni Bamakō, o ye geleyako ye

San 1993, sogo koloma tun be feere sefawari dōrōme 140 (kemē ni bi naani), bi, a temen'o kan, a be sefawari dōrōme 320 (kemē saba ni mugan) na.

Sogo dunni Mali kōnō, o ye nafolotigiko ye, o bēe n'a ta, baganmara jamana don ka teme an kerefe jamana tōw kan.

Mali ye baganmara jamana ye sogodun geleya man kan ka damateme yan !

Ntēnendon, zuwenkalo tile 7 san 2010 səgəmadafe nege kan je 7 temenen ni sanga 30 ye Sabalibugu sugu la, musow firilen tun be ka jəgən digidigi sogofeerelaw ka gaw kərə. Sanga damadə, tobilikelaw jenseñ na.

O bēe n'a ta, misisogo ma ban, nka tobilikelaw ni sogofeerelaw tilala jəgən na, u y'u kunda jəgefērelaw kan. O kun ye mun ye, sogo min da ka di, o dan ye misi kunkolosogo ye, o dun banna.

Mag a se ka ke a tōw la, sabu sogo koloma kilo 1 ye sefawari dōrōme 320 (kemē saba ni mugan) ye, a sanni se te muso caman ye, ka da kan, a war i te sərə tile kelen nasəngə la. Nin ye muso do ka seereya ye, min ka duloki farala jəgən digidigi senfe, a y'i kanto ko : « Munna an be jəgən digidigi ? Nden, i bā sərə e te nasəgən bə, nənté i bā dən ko ni sogofeerelaw yew te, maa were te sogo juman sərə ka dun, sabu olu ye məgo nūgumaw ye, u b'u to o geleya senfe ka do fara sogo səngə kan.

An be ni faamu cogodi, kā sərə an bā dən ko sogo te bə kəkan ka na ? Nin ye maloyako ni njuguya ani balawuko dən ye ! Nasəngə dōrōme 100 (kemē), maa bē se ka sogo san o la wa ? Nin jamana in jaasilen. Maa bē kelen-kelen bā fe ka balo jəgən joli la. Hali cekurulen (jəgewusu), o fana səngə yà dəmine ka geleya. Cekurulen, nin jege cejugu min nō be bə an ka baw kōnō, o kelen be sogo dunta juman ye musow bolo bi, da bē bā la ani bēe be də sərə a la.

O de kosən, musow ye sogofeerelaw ka gakərəlan bila, u te jəgən digidigi sogo nōfe tugun. Mun de kosən də faralen be sogo səngə kan a be san kelen bə ?

Madu Sə, ale ye sogofeerela denmisən ye sugu də la, ale ye jəfəli ke geleya in kan : « Anw be jalaki fan bēe ko an be də fara sogo səngə kan i nā fə anw be tōnə sərə.

Lameni ke, bagansugu la, də be fara bagan səngə kan don o don. Kā sərə sogo səngə yeleni ma temen siŋe 2 wala 3 dama kan. An be so-

gofeere an ka binni kan, wa sogo man ca, ka masərə sogosanna te bəre ye.

A te temen kalo damadə kan, ne tun be misi tilance feere don o don. Nka bi, a kagelen ne bolo ka hali misi woro kelen feere. Ne bā dən ko sogo kagelen, a sanbaga man ca fana, nka aw bā fe an kā feere nōgoya la hali nān te foyi sərə a la wallasa an ka sannikelaw caman sərə wa ? O te je ! Ne te n jəw di n buran ma abada. Ni baganfeerelaw yà latige ka də bə baganw səngə la bi, anw fana be də bə sogo kilo səngə la. Ni o kōni te, ni min th fe ka sogo san, o kā san, nō te, a bē se kā jenatəməni ke ka cekurulen duh.

O kelen be ka sugu fa tewu ». Baw ni misi wani sagaw ni ləw kelen be ka Mali fa, sanni tā ban.

Geleya min te són jəfəli ma

Jateminelaw ka fə la, bagan 600 000 be don Bamakō suguw la, san kōnō, min tilance be dun. Nka o bē n'a ta, sogo kilo wari ka ca. Ko in kun be se ka ke baganw kəkanbəliba ye baganmaralaw fe wa ?

Sogoko jateminenə də ka fə la, baganw bəli jamana kəkan, o jəda foyi te sogo geleyalila sigida la. A ka fə la, fələ sogofeerelaw tun be baganw mine Julaw bolo kā feere kā sərə kā wari sara, nka sisān a kera jesan ye, (bagan file, wari fana file). O temenen kō, bagan səngə labilala, bē bā ta feere cogo min ka dā ye.

O de kosən, baganmardalaw fana be də fara baganw səngə kan kā kalamada diŋe geleya kun.

An be don min na i nā fə bi, sogo kilo ye 320 ye jamana fan bee fe. O la, fə basigili ka ke o yōrō de la, sabu ni goferenama ye sogo səngə sigi, o la tijən tun be dən.

Tijən ma dən fələ, nka fən kelen be yen min dogolen te maaw la, o ye nin ye ko : « Də be ka bə Mali-dən w ka sogo dunta hake lə dəənin dəənin ».

**Bubakari Sangare ka səbenni don ka bə « 26 Mars » kōnō.
A bayələmabaga bamanankan
na : Yusufu F. Fane**

Jé 10nan to

somogofo sama dumuni ani buranfo dumuni kanma.

O bëe ye ko ce ji ye. Nkàn kà to an hakili la ko kalo kelen kuntaala tilefè dumuni yéremine kò don kelen bala ka dumuni ke fana ye kasaraba ye an farikolo ma : kònòdimi ; kònòboli ; dusukun yéreyère fo ka se « kònònugutige » ma, o bëe bë se ka sòrò balo dunko jugu hakentan nöfe. Bamananw kò de ma ko : « Don kelen fa te wulu ke doso ye, fo nà yà bali kà kònò fako jugu doni ka wuli ka sini don baloko nèjini ! » Balo dunko hakentan bennen te waati si la adamaden fe. Nka, bolofa bë kònò mujun waati jan kofe yorònin kelen dumuni danmatemeké ta kan.

Kabi lawale la, dumuni samajegonma kera barako ye, maaya kadara.

O bëe cogo min na, minnogötô ka yorònin kelen kònòfajila be ten. An bò tigilamögö kunben fôlô ni hakili sigi jinin de ye. Nò yà nèmatigë sanga danmadë kofe, a bë bila ka ji

min a sako la.

Dijë kònò fen si damatemé ma ji. An ka ko bëe ke hake la. O de ye « jantoyerela » lakika ye. Jantoyerela de körko ka ji dëre !

Tumani Yalam Sidibe

kòkankuru donnent nafa

Jekabaara bëko temenen kònò, an kumana Joliba ntolatantén ni Alizerikaw ka ntolatantén ka nögönkunben kan. O taako fôlô min kéra Bamako yan, min kuncéra fu 0-0 filaninbin kan. Taali kò-

masegin ntolatan kéra Alizeri. O fana kuncéra kelen ni kelen (1-1) filaninbiñ kan. Nka, o filaninbin fila kadara ye Joliba ntolatantén ladon kupukafu « Pulu » kònò, ka senbôbere don Alizerikaw bolo

a ko tò la !

Mun kanma o dun sera ka ke ka sòrò tòn fila bëe ka kuruhake ye kelen ye taa ka segin na ? O bëtali ke dijë ntolatan jekuluba « FIFA » de ka sariya la, min bâ fo ko : « ni kuruhake sôrotaw kéra kelen ye taakasegin bëe la tòn fila bëe fe, nabennatén de be bisimilatón sanfesanga ta ! »

O sariya de yà to Joliba donna kupukafu nöfe yamaruya ntolatanténw kulu kònò.

Mali ntolatantén jana donna abaradon san 2010 utikalo tile 11

Kabi karidon, san 2010 utikalo tile 8, kow daminen ni Sikaso Sittadi malijen deseli ye « ASKO » la, Bamako, ni kuru kelen ni kelen ye. O kuncéra ni Sikasokaw bëli ye Mali « diwison » fôlô ntolatant-

Djoliba ntolatantén be jiman kupukafu kadara kònò

A tò bë jie 11 nan kan

Jé 8 nan té

on la, ka jigin « diwison » filanan na. O kera ka da Sikasokaw ka kuruhake dögoyako jugu kan ntolatansan kadara kono. Nka, jingibaga ma dan Sikasokaw ma de « diwi

són » filanan na. Ka soro Sikasokaw ni « ASKO » tun be négon na Bamako yan, Modibo Keita tégola ntolatankene kan, Kayi ntolatantén « Sigi » ni Segu (Barawuli) ntolatantén « Bakarijan » tun be négon na Segu, Amari Ndawo tégolantolatankene kan. O ko labanna ni Bakarijan ka setigiyaba ye Sigi kan : kuru 4 ni 2, ka taa Sigi juguya la. O hake fana ye Kayi « Sigi » ntolatantén dese banbankuru hake la ka to « diwison » fôlô kono. I ko Sikasokaw, Kayikaw fana jiginna « diwison » filanna kono.

« Sitadi » kera tonjana ye
San 2010 utikalo tile 11, Sitadi

Sitadi ntolatantén, kera Mali dankorébaton ye san 2010-2011 k.r.

Amari Ndawo tégola ntolatankene kan.

O kunben kera ñana kupu nofentolatanw tile 26 nan kadara kono, nô ya kuncetile ye. Stadi ye COB dasi ni kuru 3 ni 2 ye. O kera sababu ye ka Sitadi ntolatantén ke Mali ton ñana ye ntolatansan 2010-2011 kadara kono.

la ka tugun négon na, ka masor arabadon kelen o la, ntolatu were kene kan, nô ye Buguni ntolatankene ye, Joliba desera « AS Polisi » la ni filaninbin 1 ni 1 ye.

Tumani Yalam Sidibe

Sugokan

Kabi waati jan, ka kon san 1980 ne ni sanhake caman ye n hakli te min jujon na yare, ne ba sugo su o su Mali ka ntolatan ka sanhayelen na, ka bila djine kunda ntolatanténbaaw sere ra : Berezili ; Esipapi ; Olandi ; Alimani ; Gona ni Kameruni ! Sitadi ntolatantén kelen ka kupukafu yalon salon, nko n yere keno ko : « n sugokan in be ka botine fe sa dera ! Awa, Afriki kunda ntolatantén bétaw hake la, Mali samayelenna ni tonhake fila ye, ka ba fila la, ka yelen naani na. Awa, Joliba fana be kupukafu nafesira jenjen kan jinan ! Nin bas ye kokurake yân ka ntolatantén kelen ka darajako la min be mogo la-wasa a siniko taabolo numan na !

Mohamed Tereta
Ntolatantén kelen ka bô Majanbugu (Bamako)

Ka da an ka ntolatan ka sansoro kan, Mali ntolatantén kofé bôta hake bôra fila la ka se naani ma !

ntolatantén ni « COB » ntolatantén kôgo dara négon na Segu,

O Kera sababu ye fana ka Joliba dese kupu ñana yalonko saba

ne 6 nan tɔ

Mali ka jétaa baara kolo girinw jusigibaga ye dère : Badalabugu pón folɔ (1961) ; jamanadenw makonfénw lalaga izininw ; lakolisow ; dögötörösow ; baaradabaw : Opamu ; Sonaremu ; Somiyékisi...

Musa Trawele, Mali peresidan fulanan.

denmisénw ka yérediyyabeyərəw n'u ka farikolojenajeyərəw...

Bamananw ko ko : « tiga toli kelen bë tigabore

Alfa Umar Konaré, Mali peresidan sabanan

Amadou Tumani Ture (ATT), Mali peresidan naaninan kóno tiga kuru rötijé ! » Modibo Keyita nà ka fasoko kamalenya baara bée, a ka politiki taabolo min tun sinsinnen bë « jamajeko » kan, nò ye « Sosiyalisimu » ye, o kéra diyagoyafanga were ko ye Malidenw bolo. O yà tɔ san 1968 nowanburukalo tile 19, sérōdasi kamalen dəw yà ka fanga dafiri. **Jirriw kóni tēna se ne si ma ka kungo nemadogon !** Hali ni Modibofanga dafiriko jugu kéra san 1968 nowanburukalo la, a joyoró yere kanma Maliko la, fo ka taa dijé ban a təgə bë fo !

Mali jamana peresidanw fofogonkó kóno

1960-1968 Modibo Keyita

1968-1991 Musa Trawele

1991 marisikalo tile 26-1992 zuwénako tile 8 (waati latemefanga) : **Amadou Tumani Ture (ATT)**

1992 zuwénkalo tile 8-2002 zuwénakalo tile 8 : Alfa Umar Konaré

2002 zuwénkalo tile 8... Amadou Tumani Ture konkura kalafili kadara kóno. Ale de bë ke Mali peresidanya la fo san 2012 zuwénkalo tile 8.

Tumani Yalam Sidibe